

Генерал **Анатолій НАУМЕНКО:** «Війна зробила нас сильнішими»

На посаду керівника ГУМВС України в Луганській області **Анатолія Науменка** призначили понад рік тому. Буремні події на Донбасі тоді розгорталися дуже стрімко. Вулицями міста човгали похмурі озброєні люди в камуфляжній формі, над захопленим приміщенням СБУ майорів стяг невідомого походження, а підвал цього поважного закладу перетворився на в'язницю, де утримували здебільшого місцевих українських патріотів та правоохоронців. Генерал Науменко відразу вирушив на перемовини з тими, хто проголосив себе новою владою, вимагав пояснень. У відповідь пролунали автоматні черги. На щастя, стріляли в стелю.

50

– Тоді я зустрівся з громадянином Болотовим, я його знав, бо він теж родом зі Стаханова, – згадує генерал. – Його поплічник Карякін – теж не новий персонаж. Свого часу його батько працював дільничним інспектором. Після того спілкування дехто з «доброзичливців» закидав, що я ледь не ставленик Болотова. Інакше чого б мене відпустили живим і неушкодженим? Щоправда, пізніше ті самі люди мій статус значно підвищили, «призначивши» керівником «Правого сектору» Луганщини (усміхається). Та якщо серйозно, ніхто тоді не розумів, що відбувається насправді. Захоплення приміщення СБУ, мітинги незадоволених без чітких посилів – усе це сприймалося, як галас. Прозріння, що конфлікт завезений ззовні, прийшло пізніше. Ні Болотов, ні його спільники самостійно рішення не приймали, події розгорталися за давно відпрацьованим сценарієм.

– Тож перебіг подій був для вас несподіваним?

– Сьогодні від багатьох із тих, хто не відривається від телеекранів, тільки й чути претензії в бік правоохоронців: могли б, мовляв, залучити військових, міліцію і розпалюваний конфлікт придушити в зародку. Багато чого можна казати сьогодні, та повторю: ніхто навіть не припускав, що все це зайде так далеко. Міліція тоді була деморалі-

зована, і, нема чого гріха таїти, чимало з тих, хто вчора присягав на вірність Україні, перейшли на інший бік або ж просто прилаштувалися в окупованому місті.

Минуло більше року. Але тим правоохоронцям, хто в лавах МВС, у прокуратурі чи Службі безпеки залишився вірним присязі, нині нелегко. Бо й досі не відпрацьована державна програма, яка передбачала б будівництво житла для тих, хто не згябився й не зрадив Батьківщини.

– Анатолію В'ячеславовичу, чи відомо вам про настрої тих, хто залишився по інший бік барикад?

– Іноді колегам доводиться спілкуватися з ними телефоном. Хтось шкодує про свою слабкодушність. Є й такі, хто погрожує, що завтра вже будуть тут. Та телефонують здебільшого напідпитуку зі стра-

ху. Авжеж розуміють, що в Росії такі, як вони, будуть непотребом. Дехто насправді усвідомив, якої помилки припустився, і, гадаю, таких людей, котрі заблукали, помилилися, не брали зброї до рук та не вбивали, потрібно амністувати. Про це ми кажемо постійно, а от на ділі справи не зрушують з місця.

– Як рік тому, так і сьогодні дії наших силовиків продовжують критикувати...

– Ті, хто волає про наступ, – циніки, недолугі піарники. А може, й насправді не розуміють, що справа, котрій ми протистоїмо, – це не мешканці Луганщини, заблукалі вівці. Там воює регулярна російська армія, агресивна й озброєна до зубів. На жаль, ми мусимо визнати: поки що вони потужніші за нас. Утім, за час війни ми в сотні

Добірка **Віче**
журналу

Анатолій НАУМЕНКО народився 23 лютого 1961 року в Стаханові Луганської області. У 1979–1981 роках служив у Збройних силах СРСР. Закінчив Національну академію внутрішніх справ України. Служив на різних посадах у карному розшуку. Очолював Управління карного розшуку УМВС України в Луганській області. А також – обласні управління міліції Херсонської, Луганської, Миколаївської та Дніпропетровської областей.

У 2003–2005 роках керував Департаментом боротьби з незаконним обігом наркотиків МВС України. З 29 квітня 2014 року (вдруге) – начальник ГУМВС України в Луганській області.

Анатолій Науменко – почесний громадянин міст Стаханова та Первомайська Луганської області.

разів стали сильнішими, навчилися воювати, сила духу в нас інша, аніж була ще рік тому. І, хоч би що там казали, ми обов'язково перемаємо в цій війні, бо це наша домівка. А відомий вислів наших сусідів «Хто до нас з мечем прийшов...» стосується й них самих.

Іноді, коли випадає вільна хвилина, дивлюсь наші телеканали, де переважно розважальні програми, і таке відчуття, що столиця живе в іншому вимірі. Скільки вже товчемо воду в ступі, а досі немає каналу, який пропагував би нашу армію, показував доблесних вояків, їхні ратні справи й будні, де можна було б побачити та послухати тих, хто повернувся з війни, або сім'ї хлопців, котрі полягли. Але ж люди прагнуть знати правду, вірять тому, що бачать і чують. Обурює й робота наших народних обранців, маю на увазі законодавство (а точніше – його відсутність) щодо Донбасу. Скільки ще треба часу, зусиль, крові, щоб законотворці зрештою зрозуміли: в Україні триває війна, і якщо ми хочемо зберегти нашу Батьківщину, то необхідно ухвалити вкрай важливі для зони АТО, а насправді для воєнних дій, адекватні закони, які не зв'язували б нам рук. Щоб міліція могла затримувати негідника, а суди не відпускали його за дзвінку монету. Про це писав, звертався, куди тільки міг. У відповідь – цілковита тиша. Хочу, щоб мене зрозуміли: демократія і анархія – це різні речі. Якщо найближчим часом ми не змінимо ситуації, то наслідки будуть трагічні.

– Пане генерале, з якими порушеннями закону найчастіше доводиться стикатися на Луганщині?

– Не всі, хто потрапив до лав збройних сил чи виявив бажання захищати власну землю добровільно, кадрові військові. Багато хлопців че-

Зліва направо: заступник начальника ГУМВС України в Луганській області полковник міліції Юрій Пасічник, генерал-лейтенант міліції Анатолій Науменко, співробітники СБУ

рез необережність підриваються на мінах, розтяжках, що нерідко залишає бажати кращого й дисципліна. Постають проблеми й на блокпостах. Не завжди ті, хто там чергує, поводяться толерантно з населенням. Саме такі випадки змусили нас звернути на це пильну увагу. Запровадили «гарячу лінію», куди кожен може зателефонувати й розповісти про свою проблему. Ми виїжджаємо, розбираємося та відразу реагуємо.

– Не можна не згадати гучної справи «Торнадо». Хто нині займається цим «резонансом»?

– Я завжди казав: мені байдуже, яким прапором прикриваються ті, хто скоює злочини. Вони мусять відповідати за власні вчинки перед законом. Ми ретельно документували та збирали матеріали про злочинців, які безчинствували на нашій території. За цими матеріалами, кількох працівників, котрі скоїли злочини, за-

арештували. А здорова частина пішла на реформування й нестеме службу вже в іншій області. Надалі хай цим займається прокуратура, а потім суд визначить, хто в чому винен.

– Пане генерале, залишмо тему війни й торкнімося вашої діяльності вже на мирній території в Северодонецьку.

– Перші кроки були, так би мовити, типовими: знайомство з документами, результатами моїх попередників, алгоритмом роботи, керівниками територіальних відділів. Обов'язково знаходжу час і для спілкування з місцевим населенням, бо, лише спіраючись на думку людей, можна скласти об'єктивне уявлення, як працюють правоохоронці. Упевнений, думка мешканців тут – як лакмусовий папірець, і якщо на якійсь території є питання до роботи міліції, нерозв'язані проблеми, це одразу стає зрозумілим. Відповідно, така інформація лягає в основу першочергових завдань. Загалом мешканці скрізь однакові й, по суті, чекають від нас одного: захисту своїх прав, інтересів, майна, порядку та безпеки.

– Чи багато сьогодні тих, хто бажає поповнити лави МВС?

– Скажу відверто: в чергу поки що вони не шикуються. Нині в області недокомплект особового складу, але ситуація не критична. Заповнити вакансії за будь-яку ціну ми не намагаємося. Сподіваємося, після реформування МВС ситуація поліпшиться, на службу прийдуть молоді, амбітні, а головне, мотивовані люди.

– Анатолію В'ячеславовичу, а коли ви вирішили працювати саме в міліції?

– У дитинстві, як і більшість хлопчаків, хотів стати льотчиком. Коли ж повернувся з армії, почали агітувати до міліції. Вирішив спробувати й уже невдовзі зрозумів, що це моє. Й досі жодного разу не пожалкував, що вибрав цю професію.

Зліва направо: Міхеїл Саакашвілі, Анатолій Науменко, начальник департаменту організації діяльності підрозділів міліції особливого призначення МВС України Віктор Челован

Вела розмову Віра ТКАЧЕНКО.